

**RÄDDNINGSTJÄNSTEN
STORGÖTEBORG**

Olycksutredning

Dödsbrand

Lufttrycksgatan, Länsmansgården

Göteborg

30 januari 2016

Datum och version

Utredare

2016-05-30

Charlotte Björtin

Olyckautredning

Dödsbrand
Lufttrycksgatan, Länsmansgården
Göteborg
30 januari 2016

Referens händelserapport: 2016000811

Uppdragsgivare: Per Jarring, Funktionsansvarig
Olycksutredning & Analys

Utredningen utförd av: Charlotte Björtin, Olycksutredare

Sammanfattning

På tidiga kvällen den 30 januari uppmärksammar grannar en tjutande brandvarnare och rök som kommer ur brevinkastet från en lägenhet hos en äldre kvinna i Länsmansgården på Hisingen i Göteborg. Den äldre kvinnan omkommer senare på sjukhus av sina skador från branden. Kvinnan hade trygghetslarm kopplat via Hemtjänsten till larmcentral men detta hade ej aktiverats, i övrigt ingen service.

Vid räddningstjänstens framkomst har branden avtagit och övergått i avsvlningsfas. Startlägenheten blev totalskadad. De övriga lägenheterna klarade sig utan skador och de boende kunde återvända till sina hem under kvällen.

Innehåll

1	Inledning.....	4
1.1	Bakgrund.....	4
1.2	Syfte.....	4
1.3	Frågeställningar	4
1.4	Avgränsningar	4
1.5	Redovisning	4
2	Metod	4
3	Resultat.....	5
3.1	Beskrivning av olycksplatsen	5
3.2	Olycksförloppet	5
3.2.1	Olycksorsaker	6
3.2.2	Konsekvenser av olyckan.....	6
3.3	Räddningsinsatsens genomförande	6
4	Diskussion och slutsatser.....	9
4.1	Erfarenheter	9
4.2	Rekommendationer.....	9
	Bilaga: Placering av brandvarnare.....	10

1 Inledning

1.1 Bakgrund

På tidiga kvällen den 30 januari uppmärksammar grannar en tjutande brandvarnare och rök som kommer ur brevinkastet från en lägenhet hos en äldre kvinna i Länsmansgården på Hisingen i Göteborg. Kvinnan som bor i lägenheten omkommer senare på sjukhus av skador från branden.

1.2 Syfte

Vid alla dödsbränder inom vårt förbund genomförs en olycksutredning enligt de kriterier som finns i funktionen Olycksutredning & Analys aktivitetsplan. På detta sätt ökar vi både vår egen kunskap inom området samt bidrar till det nationella arbete som MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) genomför angående dödsbränder.

1.3 Frågeställningar

- Kartläggning av händelseförloppet
- Finns det något sätt på vilken samhällsaktörer eller fastighetsägare skulle kunna upptäckt en ökad risk för brand i den aktuella bostaden? Vilka åtgärder skulle i så fall förhindra det inträffade?

1.4 Avgränsningar

Räddningstjänstens insats analyseras ej i utredningen.

1.5 Redovisning

Arbetet ska resultera i en skriftlig rapport till uppdragsgivaren senast den 31 maj. Vidare ska utredningen läggas in i Erfaros och skickas till MSB.

2 Metod

Utredaren har intervjuat den personal som genomförde räddningsinsatsen. Platsbesök gjordes 2016-04-12 tillsammans med fastighetsskötare. Övrigt material som använts i utredningen är:

- Händelserapport 2016000811
- CC-protokoll
- SOS-samtal
- Telefonintervju med fastighetsrepresentant 16-04-05
- Polisens brottsplatsundersökning
- Samtal med Enhetschef på Hemtjänsten 16-05-12

3 Resultat

3.1 Beskrivning av olycksplatsen

Lufttrycksgatan ligger i Länsmansgården på Hisingen i Göteborg (Bild 1). Fastigheten ägs av KB Stackmolnet och förvaltas av Bygg-Göta. Fastigheten som är på tre våningar byggdes 1968 med 30 stycken lägenheter fördelat på tre uppgångar. Det har inte gjorts några större renoveringar i den aktuella fastigheten sen huset byggdes.

Brandlägenheten består av 3 rum och kök på 60 kvadratmeter med balkong. Fastigheten saknar hiss. Alla lägenheter fick nya brandvarnare monterade av fastighetsskötare hösten 2011 i vardera hall. I brandlägenheten fanns en brandvarnare placerad 45 centimeter innan för entrén i hallen.

Bild 1. Ortofoto över området Källa: Hitta.se

Kvinnan hade trygghetslarm via Hemtjänsten (armband eller halsband) kopplat till trygghetsjouren, detta larmade ej vid brandtillfället. I övrigt ingen ytterligare vård eller service av Hemtjänsten.

3.2 Olycksförloppet

Larm inkom till SOS Alarm klockan 18:21 om lägenhetsbrand i ett flerbostadshus (Bild 2).

Grannar har uppmärksammat en brandvarnare från lägenheten och ser att det kommer rök ur brevinkastet. Man informerar även att det bor en äldre kvinna i lägenheten.

Bild 2. Fastigheten och lägenheten från Klimatgatan

3.2.1 Olycksorsaker

Polisens tekniska undersökning visar på olycka eller oaktsamhet med öppenlåga (levande ljus).

3.2.2 Konsekvenser av olyckan

En äldre kvinna som befann sig i sin lägenhet när det börjar brinna omkommer på sjukhus på grund av skador från branden. Rummet där branden startade blev fullt utbränt och övriga rum, badrum och kök blev sotiga. Hela lägenheten har blivit sanerad.

Brandskyddet till korridor och intilliggande lägenheter har fungerat utan anmärkning. Man har endast upplevt rökluft i några lägenheter och tvättstuga. Endast den aktuella lägenheten har behövt saneras. Alla boende kunde återvända till sina lägenheter under kvällen

3.3 Räddningsinsatsens genomförande

Klockan 18:22 får Lundby brandstation "förlarm" på station som övergår till stort larm lägenhetsbrand. Därefter får styrkan information om konstaterad lägenhetsbrand på våning 3, Luftrycksgatan.

Samtidigt som man slår Lundby station larmas även Gårda brandstation med samma uppställning. Ledningslarm med Insatsledare från Lundby station larmas kort därefter. Under framkörning fick de information om att det var rökspridning i ytterligare två trapphus. I samband med det begär Insatsledaren ut ytterligare en räddningsenhet och rökskyddsbil samt att Insatschef larmas. Ledningscentralen kontaktar fastighetsägarens representant som kommer till platsen.

Styrkan från Lundby fick även information i bilen om att dörren var låst och att en kvinna förmodligen var kvar där inne.

Insatsledaren och styrkan från Lundby kom fram samtidigt och man ser tydligt från utsidan att de e rökigt i lägenheten, det är sotsvart och oljigt på fönstren (bild 3).

Bild 3 Lägenheten från Luftrycksgatan

När de kom fram tog sig två rökdykare sig till lägenheten för inbrytning. De får möte som visar vilken lägenhet det brinner i. När de kommer fram till lägenheten känner de på dörren som var låst, bryter den och så fort de bryter upp dörren ser de kvinnan ligga innanför i hallen. De tar ut kvinnan, som då var vid liv och stänger dörren.

Klockan 18:34 rapporterar Styrkeledaren från Lundby in till Ledningscentralen att man tagit ut en äldre kvinna från lägenheten. De bär ner kvinnan till ambulansen för vidare transport. Brandmännen fick ropa fram ambulanspersonalen som var första enhet på plats utanför men som stod kvar vid bilen.

Under tiden kvinnan bärs ner från lägenheten kommer rökdykare med slang och tar sig in i lägenheten (Bild 4).

Klockan 18:43 rapporterar man in till Ledningscentralen att kvinnan är avförd med ambulans till sjukhus.

Bild 4. Brandlägenheten från trapphus

Det var mycket rök i lägenheten men ingen hög värme. Det brinner i det här skedet lite i ett rum (Bild 5 & 6) som släcks med ca 5 liter vatten.

Bild 5. Brandrummet

Bild 6. Brandrummet Bild: Polisen

Stegen från Lundby restes mot balkong för att kunna skapa frånluft. Någon utav grannarna hade öppnat trapphusfönstret vilket gjorde att trapphuset hade måttligt med rök.

Därefter görs en efterkontroll med värmekamera samt kontrollerar imkanaler och vind. De upptäcker sotiga ventiler och rök i tvättstuga (Bild 7) samt mangelrum (bild 8) och de kontrollerar ventilationskanalerna där. Röken har förmodligen kommit via ventilen.

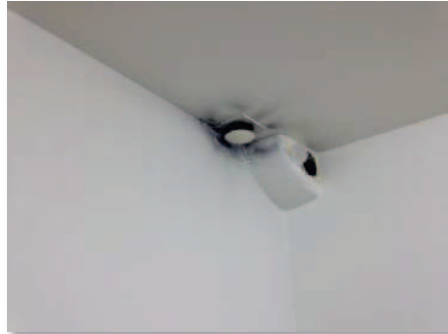

Bild 7. Ventil i tvättstuga

Bild 8. Mangelrum

Styrkan från Gårda brandstation får förberedande order att säkra trapphusen på bägge sidor om det branddrabbade trapphuset samt kontroll av vind genom lucka från drabbat trapphus. Det var endast lite röklukt i några lägenheter och alla boende kunde återvända till sina lägenheter.

När Insatschefen kommer till platsen får denne lägesrapport av Insatsledaren och de inventerar rådande och kvarstående åtgärder. Resultatet av detta blev att några enheter sändes hem och Insatschefen tog inte över som räddningsledare.

Troligt scenario är att det brunnit en längre tid i lägenheten där branden har avtagit på grund av syrebrist och övergått i avsvlningsfas därav den förhållandevis låga temperaturen i lägenheten.

Polisen spärrar av för teknisk undersökning och dörren kan låsas med extralåset och polisen tar med nyckeln (bild 9). Representant för fastighetsägaren kommer till platsen och informeras om efterföljande åtgärder som sanering av trapphus mm.

Bild 9 Polisens avspärrning Bild: Polisen

Klockan 20:20 avslutades räddningsinsatsen och de boende kunde återvända till sina lägenheter. Man bjöd in till återkopplingsmöte nästkommande dag och flera boende kom och ställde frågor kring händelsen.

4 Diskussion och slutsatser

4.1 Erfarenheter

Tidig upptäckt av en brand är mycket viktig. Tack vare att grannar hörde brandvarnare från lägenheten kunde ytterligare skador begränsas till intilliggande lägenheter.

Alla lägenheter i fastigheten fick nya brandvarnare monterade av fastighets-skötare hösten 2011 i vardera hall vilket är mycket föredömligt av fastighetsägaren.

4.2 Rekommendationer

- Räddningstjänsten Storgöteborg behöver säkerställa att det finns en väl fungerande kommunikation på olycksplatsen mellan räddningstjänsten och ambulansverksamheten personal. Räddningstjänsten för en dialog med ambulansverksamheten och det pågår utbildningsarbete.

- Placeringen av brandvarnaren i lägenheten var 45 cm från vägg vid entré i hall (Bild 10). Rekommendationen är minst 50 cm från vägg, se bilagor.

När man återmonterar brandvarnare i den aktuella lägenheten och i fastighetsägarens ytterligare bestånd rekommenderas att man placerar brandvarnare längre ut från väggen.

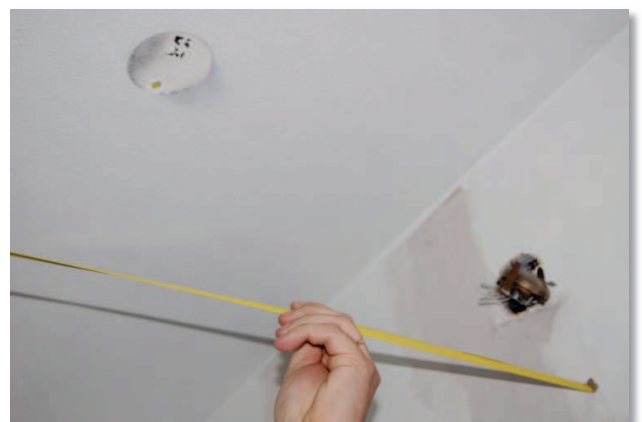

Bild 10. Brandvarnarens placering i brandlägenheten

Bilaga: Placering av brandvarnare

Brandvarnaren ska placeras enligt leverantörens anvisningar, generellt gäller dock följande¹:

- Brandvarnaren placeras i rummets högsta punkt och helst i mitten.
- Du bör placera brandvarnare i anslutning till sovrum – när du sover är du som mest försvarslös mot rök och brand.
- Om du har flera våningar bör en brandvarnare placeras där trappan mynnar till den övre våningen.
- Brandvarnaren ska sitta i taket, inte på väggen. En fri takyta på minst 50 cm ska finnas runt om brandvarnaren.
- Brandvarnaren ska inte placeras i närheten av en ventilationsöppning.

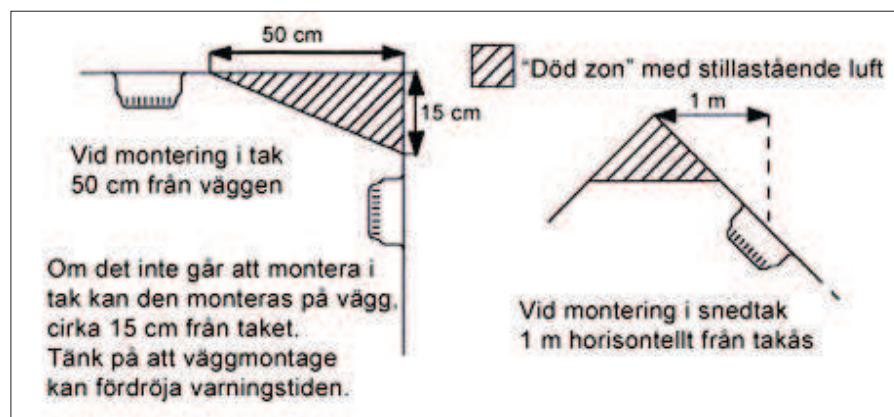

Bild 11. Brandvarnarens placering.

Källa: MSB, <https://www.msb.se/sv/Forebyggande/Brandskydd/Brandskyddsutrustning/Brandvarnare/>

¹ Räddningstjänsten Storgöteborg, <http://www.rsgbg.se/Privat/Brandsakert-hemma/Brandvarnare-raddar-liv/>